

تأثیر افسردگی بر برخی از پارامترهای ایمنولوژیک مادران بارداری و نوزادان آنها در مرکز آموزشی درمانی طالقانی اراک

دکتر حمیدرضا جمیلیان^{۱*}، دکتر عصمت مشهدی^۲، علی قضاوی^۳، دکتر مهری جمیلیان^۴، دکتر مریم افتخاری^۵، دکتر اشرف مرادی^۶

۱- استادیار، روانپزشک، عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی اراک

۲- استادیار، متخصص زنان و زایمان، عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی اراک

۳- مربی، کارشناس ارشد ایمنی شناسی، عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی اراک

۴- پزشک عمومی

تاریخ دریافت: ۸۴/۱۱/۲۵، تاریخ پذیرش: ۸۵/۴/۷

چکیده

مقدمه: برخی از مطالعات رابطه‌ای را بین افسردگی و تغییرات سیستم ایمنی پیشنهاد کرده‌اند ولی این رابطه به طور قطع ثابت نشده است. با توجه به اطلاعات ما، تاکنون پژوهشی درباره اثرات افسردگی مادر بر سیستم ایمنی جنین انجام نشده است. از این رو ما اثرات افسردگی را بر روی برخی از پارامترهای سیستم ایمنی ذاتی و هومورال خانم‌های باردار و نوزادانشان ارزیابی کردیم.

روش کار: پژوهش انجام شده مطالعه‌ای از نوع مورد-شاهد می‌باشد که در طی ده ماه از مهر ماه ۱۳۸۲ تا تیر ماه ۱۳۸۳ انجام شد. ۱۲۴ نفر شامل ۳۲ زن باردار افسرده و ۳۰ زن باردار سالم که در مرکز آموزشی درمانی طالقانی اراک زایمان کردند، به همراه نوزادانشان وارد این مطالعه شدند. برای تشخیص افسردگی، از آزمون بک و مصاحبه بالینی براساس DSM-IV استفاده شد. غلظت ایمنوگلوبولین‌ها و اجزای کمپلمان سرم از طریق انتشار ایمنی شعاعی منفرد (SRID) به روش مانسینی هم در مادران باردار و هم در نوزادانشان اندازه‌گیری شد. تعداد لکوسیت‌ها و لنفوسیت‌ها نیز توسط دستگاه Hycel برای مادران و نوزادان محاسبه شد و جهت اطمینان بیشتر نمونه‌ها به روش دستی نیز بررسی گردید. جهت استخراج نتایج از آزمون‌های آماری کی اس، تی، من ویتنی یو، آنالیز واریانس یک طرفه، کراسکال والیس و ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. $p < 0.05$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج: نوزادان مادران افسرده در مقایسه با سایر نوزادان به طور معنی‌داری دچار کاهش IgM ($p = 0.013$)، کاهش C4 ($p = 0.015$)، و افزایش لنفوسیت‌ها ($p = 0.007$) بودند. میانگین نسبت IgG خون بندناف نوزاد با IgG مادر در نوزادان مادران افسرده در مقایسه با سایر نوزادان کاهش معنی‌داری نشان می‌داد ($p = 0.012$). میانگین غلظت IgG سرم در مادرانی که دچار افسردگی مازور بودند نیز افزایش معنی‌داری داشت ($p = 0.026$).

نتیجه‌گیری: دانش اثرات جنینی استرس و افسردگی در طول بارداری در آغاز راه است و پژوهش‌ها در این زمینه به سرعت در حال رشد می‌باشد. نتایج ما نشان دهنده اثرات سوء افسردگی مادر بر تکامل و عملکرد سیستم ایمنی جنین است. این نتایج با یافته‌های ایمنولوژیک نوزادان نارس و کم وزن هم خوانی دارد.

واژگان کلیدی: افسردگی، سیستم ایمنی، بارداری، نوزاد

*نویسنده مسئول: اراک، مرکز آموزشی درمانی طالقانی، صندوق پستی: ۳۸۱۶۱-۴۹۳۶۹

E-mail: mjamilian@yahoo.com